NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

VERICA TRSTENJAK

prednesené 4. septembra 2008 [1]

1. V odvolaní Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading BV (ďalej len „Heuschen & Schrouff“) navrhuje zrušiť rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 30. novembra 2006, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods/Komisia [2] (ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Súd prvého stupňa zamietol jej žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie REM 19/2002 zo 17. júna 2004, v ktorom sa rozhodlo, že žiadosť Heuschen & Schrouff o odpustenie dovozného cla je nedôvodná.

I — Právny rámec

A — *Predpisy o colnom zaradení*

2. Uvedené odvolanie súvisí s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko) v rámci sporu medzi Staatssecretaris van Financiën (štátny tajomník financií) a Heuschen & Schrouff týkajúceho sa dodatočného vyberania dovozného cla a poplatkov, [3] o ktorých odpustenie ide vo veci samej.

3. Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku [4] v prílohe I s názvom „Kombinovaná nomenklatúra“ (ďalej len „KN“) sa opiera o celosvetový harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru (ďalej len „HS“) vypracovaný Radou pre colnú spoluprácu, teraz Svetová colná organizácia, zavedený Medzinárodným dohovorom uzatvoreným v Bruseli 14. júna 1983 a zo strany Spoločenstva

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Rozsudok z 30. novembra 2006, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods/Komisia (T-382/04).

3 — Pozri k tomu moje návrhy prednesené 4. septembra 2008 vo veci C-375/07, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading.

4 — Ú. v. ES L 256, s. 1; Mim. vyd. 02/002, s. 382.

schváleným rozhodnutím Rady 87/369/EHS zo 7. apríla 1987.[5] KN preberá položky a podpoložky HS zložené zo šiestich čísel, pričom iba siedme a ôsme číslo tvoria vlastné triedenie podľa tejto nomenklatúry.[6]

4. Článok 9 ods. 1 nariadenia č. 2658/87 splnomocňuje Komisiu Európskych spoločenstiev, podporovanú výborom zloženým zo zástupcov členských štátov, prijať postupom upraveným v článku 10 nariadenia č. 2658/87 predpisy o zaradení tovaru do KN.

5. Príloha I, druhá časť trieda IV kapitola 19, nariadenia č. 2658/87 zahŕňa kód KN „Prípravky z obilia, múky, škrobu alebo z mlieka; cukrárske výrobky".

6. Položka 1901 KN zahŕňa „Sladový výťažok; potravinové prípravky z múky, krupičky, krupice, škrobu alebo zo sladových výťažkov, neobsahujúce kakao alebo obsahujúce menej ako… kakaa…; potravinové prípravky z tovaru položiek 0401 až 0404([7]) …" a patrí do nej podpoložka 1901 90 99 KN s označením tovaru „Ostatné".

7. Položka 1905 KN sa vzťahuje na „Chlieb, zákusky, koláče, sušienky a ostatné pekárske výrobky, tiež obsahujúce kakao; hostie, prázdne oblátky používané na farmaceutické účely, oblátky na pečenie, ryžové cesto a podobné výrobky: …" a sem patrí aj podpoložka 1905 90 KN „Ostatné" s ďalšou podpoložkou 1905 90 20 KN „Hostie, prázdne oblátky používané na farmaceutické účely, oblátky na pečenie, ryžové ‚papierové' cesto a podobné výrobky".

8. V niektorých jazykových verziách sa v položke 1905 KN uvádzajú „sušené" výrobky, prípadne „sušené plátky cesta z múky",[8] nie však v holandskej verzii.[9] V niektorých verziách, napríklad v anglickej a slovinskej, je výslovne uvedený pojem „ryžový papier".[10]

9. Podľa bodu 1 prílohy nariadenia Komisie (ES) č. 1196/97 z 27. júna 1997 o zatriedení určitého tovaru do kombinovanej nomenklatúry[11] (toto nariadenie sa opiera o vyššie uvedený článok 9 nariadenia č. 2658/87) sa do podpoložky 1905 90 20 KN musia zaradiť výrobky s nasledujúcim opisom tovaru:

5 — Ú. v. ES L 198, s. 1; Mim. vyd. 02/002, s. 288.

6 — Pozri odôvodnenia nariadenia č. 2658/87 (najmä tretie odôvodnenie), články 1 a 3 tohto nariadenia, ako aj rozsudok z 27. septembra, Medion a Canon Nemecko (C-208/06 a C-209/06, Zb. s. I-7963, bod 3).

7 — Položky 0401 až 0404 zahŕňajú výrobky z mlieka, zo smotany, srvátky a z nich vyrobené výrobky.

8 — To platí okrem iného pre nemeckú („getrocknete Teigblätter aus Mehl oder Stärke"), francúzsku („pâtes séchées de farine, d'amidon ou de fécule en feuilles"), španielsku („pastas secas de harina, almidón o fécula, en hojas") a portugalskú („pastas secas de farinha, amido ou fécula") verziu.

9 — Holandská („dergelijke producten van meel of van zetmeel"), dánska („lignende varer af mel eller stivelse") a švédska („liknande produkter") verzia ukončením výpočtu s viac či menej detailným odkazom na „podobné výrobky" sú menej podrobnejšie ako iné verzie, ktoré medzi názvom „oblátky na pečenie" a názvom „podobné výrobky" uvádzajú ešte ďalšie pojmy uvedené v nasledujúcej poznámke pod čiarou.

10 — Pozri „rice paper" v anglickej verzii a „rižev papir" v slovinskej verzii.

11 — Ú. v. ES L 170, s. 13; Mim. vyd. 02/008, s. 314.

„Potravinový prípravok vo forme suchých priesvitných plátkov rôznych veľkostí vyrobených z ryžovej múky, soli a vody.

Tieto plátky sa po namočení vo vode, čím získajú ohybnosť, vo všeobecnosti používajú na výrobu ‚obálok' pre pružné rolády a podobné výrobky." [12]

10. Z tohto dôvodu bod 1 prílohy nariadenia č. 1196/97 obsahuje toto odôvodnenie:

„Zaradenie je určené všeobecnými pravidlami 1 a 6 na interpretáciu kombinovanej nomenklatúry a znením kódov KN 1905, 1905 90 a 1905 90 20."

B — *Odpustenie dovozného cla z dôvodov spravodlivého zaobchádzania*

11. Článok 239 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva [13] (ďalej len „colný kódex"), upravuje prípadné odpustenie dovozného alebo vývozného cla v osobitných prípadoch. Článok 239 ods. 1 druhá zarážka colného kódexu stanovuje:

„Dovozné clo alebo vývozné clo môže byť… odpustené aj v… prípadoch…, ak vyplýva z okolností, ktoré nie je možné považovať za podvodné konanie alebo hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby. …"

12 — V holandskej verzii: „Voedselbereiding in de vorm van droge, doorschijnende vellen, met verschillende afmetingen, vervaardigd van rijstmeel, zout en water. De vellen worden, na weken in water om ze plooibaarte maken, meestal gebruikt om daarvan de ‚wikkels' voorloempia's en dergelijke te vervaardigen."

13 — Ú. v. ES. L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307.

II — Skutkový stav

12. Spoločnosť Heuschen & Schrouff, dovozca potravín a potravinových prísad, dováža niekoľko rokov ryžový papier [14] z Vietnamu.

13. V roku 1996 a v nasledujúcich rokoch poverený colný zástupca v mene Heuschen & Schrouff navrhol prepustiť dovážaný ryžový papier zaradený do podpoložky 1901 90 99 KN do colného režimu voľný obeh. Holandský colný orgán listom z 21. marca 1996 oznámil Heuschen & Schrouff, že ryžový papier sa skutočne má zaradiť do podpoložky 1901 90 99 KN.

14. Dňa 27. júna 1997 Komisia prijala nariadenie č. 1196/97, [15] ktoré bolo 28. júna 1997 uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* a 19. júla 1997 nadobudlo účinnosť.

15. Po prijatí tohto nariadenia Heuschen & Schrouff naďalej dovážala ryžový papier z Vietnamu zaradený do podpoložky 1901 90 99 KN, čo colný orgán akceptoval počas šiestich mesiacov pri 29 colných vyhláseniach (po kontrole dokumentov a v jednom prípade po fyzickej kontrole). Dňa 16. marca 1998 colný orgán avizoval, že v colnom vyhlásení treba uviesť podpoložku 1905 90 20 KN. Neskôr v ten istý deň však bolo jedno colné vyhlásenie s použitím podpoložky 1901 90 99 KN potvrdené tým istým colným orgánom ako správne. Od 17. marca 1998 Heuschen & Schrouff používala pri dovoze ryžového papiera podpoložku 1905 90 20 KN.

16. Listom z 22. novembra 2000 bola Heuschen & Schrouff vyzvaná na zaplatenie cla v celkovej výške 645 399,50 NLG (292 869,52 eura) za všetky dovozy ryžového papiera v období od 13. novembra 1997 do 31. decembra 1998. Odvolávajúc sa na nariadenie č. 1196/97, colný orgán upresňuje, že podpoložka 1901 90 99 KN uvedená v colných vyhláseniach je nesprávna, a preto bude potrebná oprava príslušných rozhodnutí o vymeraní cla.

17. Po podaní námietky zo strany Heuschen & Schrouff potvrdil Inspecteur výzvy na zaplatenie rozhodnutím z 9. marca 2001; z výziev bola vyňatá výzva na zaplatenie

14 — Známy aj pod pojmom „ryžové plátky“ alebo pod anglickým označením „rice paper“.

15 — Pozri body 9 a 10 týchto návrhov vyššie.

sumy 13 650,30 NLG (6 194,24 eura) vzťahujúca sa na colné vyhlásenie zo 16. marca 1998, ktorá bola zrušená. Po úprave bola suma, ktorú treba zaplatiť, vypočítaná na 636 518,40 NLG (282 645,21 eura) za obdobie od 25. novembra 1997 do 2. februára 1998.

18. Heuschen & Schrouff podala 13. septembra 2002 na vnútroštátny colný orgán žiadosť o odpustenie príslušného colného dlhu podľa článku 239 ods. 1 colného kódexu. Uvedená žiadosť bola 19. septembra 2002 predložená Komisii.

19. Komisia žiadosť zamietla rozhodnutím REM 19/2002 zo 17. júna 2004 s odôvodnením, že síce ide o osobitný prípad v zmysle článku 239 colného kódexu, ale Heuschen & Schrouff konala s hrubou nedbanlivosťou. Komisia v tejto súvislosti uvádza, že po uverejnení nariadenia č. 1196/97 dňa 28. júna 1997 už situácia v oblasti taríf nebola zložitá a neprehľadná. Heuschen & Schrouff sa v danom čase mala so situáciou oboznámiť minimálne vyžiadaním informácií.

20. Heuschen & Schrouff 23. septembra 2004 podala proti rozhodnutiu Komisie túto žalobu.

III — Konanie pres Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

21. Heuschen & Schrouff svoju žalobu opiera o tri žalobné dôvody:

— porušenie článku 239 colného kódexu, nesprávne posúdenie skutočností a nedostatok odôvodnenia,

— porušenie zásady riadnej správy vecí verejných a zásady rovnosti zaobchádzania,

— porušenie zásady proporcionality.

22. V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa žalobu zamietol a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

23. V častiach rozsudku relevantných vo veci samej Súd prvého stupňa uvádza, že na základe omylu holandského colného orgánu síce v zmysle 239 colného kódexu existuje špeciálna situácia, ale že Heuschen & Schrouff

konala s hrubou nedbanlivosťou. Uverejnenie nariadenia č. 1196/97 ukončilo stav existujúci dovtedy, keď situácia týkajúca sa holandskej jazykovej verzie bola dosť zložitá. Od tohto okamihu boli však eventuálne rozpory medzi doterajším colným vyhlásením a nariadením č. 1196/97 očividné. V každom prípade bolo treba tieto rozpory konzultovať s colnými orgánmi. Za chybu colného zástupcu je zodpovedná Heuschen & Schrouff. V dôsledku toho Komisia rozhodla správne a článok 239 colného kódexu nebol porušený.

IV — Návrhy predložené v konaní na Súdnom dvore

24. Heuschen & Schrouff navrhuje,

— zrušiť rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. novembra 2006 vo veci T-382/04,

— vyhlásiť rozhodnutie Európskej komisie zo 17. júna 2004 (REM 19/2002), ktorým Komisia konštatuje, že v uvedenom prípade nie je odpustenie dovozného cla dôvodné, za neplatné,

— zaviazať Komisiu na náhradu trov konania.

25. Komisia navrhuje,

— zamietnuť odvolanie ako nedôvodné,

— zaviazať Heuschen & Schrouff na náhradu trov konania.

26. Po ukončení písomnej časti konania sa 22. mája 2008 začalo ústne pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili Heuschen & Schrouff, Komisia, holandská vláda, grécka vláda a talianska vláda. Na ústnom pojednávaní nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti.

V — O odvolaní

A — *Tvrdenia účastníkov konania*

27. Heuschen & Schrouff v odvolacom konaní uplatňuje jediný odvolací dôvod, a to, že Súd prvého stupňa porušil článok 239 colného kódexu. [16] Súd prvého stupňa navyše nedostatočne odôvodnil svoje závery; v každom prípade odôvodnenie rozsudku sa nemôže opierať o vydedukované závery.

28. Doteraz nebolo úplne jasné, ako sa má nepečený ryžový papier správne zaraďovať. Súd prvého stupňa nesprávne vychádzal z predpokladu, že je pevne dané zaradenie do položky 1905 90 20 KN. Heuschen & Schrouff nesúhlasí s takýmto zaradením a považuje ho za nesprávne, pričom poukazuje na to, že v otázke príslušného zaradenia bola paralelne podaná žaloba na Hoge Raad der Nederlanden. [17]

29. Posúdenie podľa článku 239 colného kódexu teda na základe kritérií druhu omylu (resp. zložitosti predpisu), profesionálnej skúsenosti a rozsahu vynaloženej starostlivosti musí pri komplexnom posúdení viesť k záveru, že dovozné clo má byť odpustené.

30. Ku kritériu zložitosti predpisu poznamenáva, že tak Komisia, ako aj holandský colný orgán sa dopustili chýb. Komisia prijatím nariadenia č. 1196/97 vydala zjavne nesprávny a v každom prípade viaczmyselný právny predpis, ktorý je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora. [18] Do tejto položky by mohol maximálne patriť pečený ryžový papier, nie však nepečený, ktorý dováža Heuschen & Schrouff. Navyše znenie položky 1905 KN v holandskej verzii vôbec neuvádza ryžový papier. To spôsobuje zmätok. Aj holandský colný orgán by sa dopustil omylu, pretože počas šiestich mesiacov po uverejnení nariadenia č. 1196/97 akceptoval a potvrdil ďalších 29 colných vyhlásení so zaradením do položky 1901 KN. Na základe vyššie uvedeného ide o zložitú právnu úpravu týkajúcu sa zaraďovania, ktorá na rozdiel od názoru Súdu prvého stupňa nebola dokončená uverejnením nariadenia č. 1196/97. Vzhľadom na rozsudok Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia [19] treba zohľadniť, ako dlho orgány zotrvávali vo svojom omyle. Na rozdiel od názoru Súdu prvého stupňa je teda potrebné zobrať do

16 — V úvode odvolania Heuschen & Schrouff jedným dychom uvádza porušenie článkov 899 až 909 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 2913/92 (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3). Keďže však v súvislosti so správnym konaním týkajúcim sa rozhodovania podľa článku 239 colného kódexu sa neodvoláva konkrétne na tieto ustanovenia, vychádzam z toho, že ide o jediný odvolací dôvod, ktorý sa v podstate týka článku 239 colného kódexu.

17 — Pozri k tomu bod 2 týchto návrhov vyššie.

18 — Heuschen & Schrouff odkazuje na rozsudok z 11. augusta 1995, Uelzena Milchwerke, C-12/94, Zb. s. I-2397.

19 — Rozsudok z 3. marca 2005, Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia, C-499/03 P, Zb. s. I-1751, bod 48.

úvahy, že holandské orgány v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov nevzniesli proti uskutočnenému zaradeniu žiadnu námietku, ale naopak, so zaradením súhlasili.

31. V súvislosti s kritériom profesionálnej skúsenosti treba upozorniť na to, že Súd prvého stupňa nesprávne vychádza z predpokladu, že Heuschen & Schrouff má rozsiahle profesionálne skúsenosti s dovozom a vývozom. Tým ju nesprávne považuje za skúsený subjekt na trhu a za expertku v oblasti dovozných a vývozných formalít. Spoločnosť sa však nestarala o colné vyhlásenia osobne, ale na tento si účel najala kompetentnú tretiu osobu ako zástupcu, ktorý podľa článku 5 colného kódexu konal v jej mene. Jeho konanie jej nemôže byť v rámci článku 239 colného kódexu pripísané. Okrem toho vo veci samej vzhľadom na zložitosť právnej úpravy nebolo možné zabrániť údajnému nesprávnemu zaradeniu ani pri rozsiahlej profesionálnej skúsenosti.

32. Pokiaľ ide o kritérium povinnosti starostlivosti Súd prvého stupňa kladie v napadnutom rozsudku príliš vysoké nároky, nesplniteľné, aj keby Heuschen & Schrouff bola skúseným subjektom na trhu. Navyše odvolateľku Súd prvého stupňa neoprávnene stavia na jednu úroveň s jej priamym zástupcom. Neexistoval dôvod, prečo by Heuschen & Schrouff mala pochybovať o doterajšom zaradení do KN. Mala dosť dôvodov sa domnievať, že položka 1901 KN je správna, a to vzhľadom na už uvedené kritérium zložitosti právnej úpravy a najmä vzhľadom na aspekt, že nariadenie č. 1196/97 neuvádzalo nijaký nepečený ryžový papier, ktorý dováža. Skutočnosť, že nariadenie neuplatnila, neznamená, že toto nariadenie nečítala, ale značí, že uvedené nariadenie nie je použiteľné na tovar, ktorý dováža, čo potvrdil aj holandský colný orgán. Súčasne treba zohľadniť, že KN nebola v rokoch 1996 až 1998 zmenená v zmysle textu nariadenia č. 1196/97. Vec samu nemožno z týchto dôvodov porovnávať s prípadom, ktorý viedol k vydaniu rozsudku Covita,[20] citovaného Súdom prvého stupňa. Za porušenie povinnosti starostlivosti je naopak zodpovedný holandský colný orgán, ktorý počas šiestich mesiacov akceptoval 29 colných vyhlásení, teraz považovaných za nesprávne. Následne uplynuli dva roky a osem mesiacov, než bola vybavená žiadosť o odpustenie cla. Tieto okolnosti musia byť zohľadnené pri posudzovaní možnej obmedzenej nedbanlivosti Heuschen & Schrouff, ktorej sa dopustila v minulosti a ktorá je vo vzťahu k hrubej nedbanlivosti holandského colného orgánu zanedbateľná. To potvrdzuje aj takzvaný pracovný dokument holandského colného orgánu zo septembra 2002, pripojený k prílohe odvolania, ktorý predchádzal podaniu žiadosti Heuschen & Schrouff o odpustenie dovozného cla na Komisiu.

20 — Rozsudok z 26. novembra 1998, Covita, C-370/96, Zb. s. I-7711.

V tomto dokumente vychádzal holandský colný orgán s odkazom na rozsudok Sommer [21] z toho, že Heuschen & Schrouff sa za týchto okolností oprávnene mohla domnievať, že colný orgán konal správne.

33. Komisia najprv poukazuje na to, že v odvolaní sa opakuje väčšina z toho, čo už bolo uvedené na Súde prvého stupňa. Touto poznámkou však nechce namietať neprípustnosť.

34. Komisia ďalej namieta, že tvrdenia Heuschen & Schrouff nemôžu spochybniť rozsudok Súdu prvého stupňa. Existuje síce špeciálna situácia v zmysle článku 239 colného kódexu, lebo holandský colný orgán po uverejnení nariadenia č. 1196/97 postupoval v rozpore s právom a nevzniesol námietku proti nesprávnym colným vyhláseniam Heuschen & Schrouff. Rovnako nemožno hovoriť o tom, že by došlo k podvodu. Ďalšia požiadavka obsiahnutá v článku 239 colného kódexu, a to vylúčenie nedbanlivosti dotknutej osoby, tiež nie je splnená. Tri kritériá vypracované judikatúrou (zložitosť ustanovení, ktorých nedodržanie viedlo k vzniku colného dlhu, ako aj profesionálna skúsenosť a starostlivosť podnikateľského subjektu) sa výlučne skúmajú vo vzťahu ku konaniu dotknutého hospodárskeho subjektu. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Heuschen & Schrouff, konanie vnútroštátnych colných orgánov nie je v tejto súvislosti relevantné.

B — *Právne posúdenie*

35. Na úvod treba pripomenúť, že podľa môjho názoru opakovanie tvrdení, ktoré uvádza Komisia, nevyvoláva pochybnosti. Požiadavkám odôvodnenia, ktoré vyplývajú z článku 225 ES, z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a z článku 112 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora [22] síce nezodpovedá také odvolanie, ktoré sa obmedzuje na zopakovanie alebo na doslovnú reprodukciu žalobných dôvodov a tvrdení uvedených v konaní pred Súdom prvého stupňa vrátane tých, ktoré boli založené na skutkových okolnostiach výslovne zamietnutých týmto súdom. Pokiaľ však žalobca spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Spoločenstva vykonané Súdom prvého stupňa, môžu sa právne otázky skúmané na prvom stupni nanovo prejednať v rámci odvolania. [23]

21 — Rozsudok z 19. októbra 2000, Sommer, C-15/99, Zb. s. I-8989.

22 — Rozsudok zo 6. marca 2003, Interporc/Komisia, C-41/00 P, Zb. s. I-2125, bod 16.

23 — Pozri okrem iného rozsudky z 13. júla 2000, Salzgitter/Komisia, C-210/98 P, Zb. s. I-5843, bod 43, a Interporc/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 22, bod 17.

36. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že zistenie a posúdenie skutkových okolností zo strany Súdu prvého stupňa v zásade nemôže byť predmetom tohto konania. Ich skúmanie je prípustné len vtedy, ak ide o kontrolu ich právnej kvalifikácie a právnych následkov, ktoré z nich Súd prvého stupňa vyvodil, aby zamietol existenciu podmienok, relevantných vo veci samej, v zmysle článku 239 ods. 1 druhej zarážky colného kódexu. [24]

37. Následne sa treba zaoberať otázkou položenou zo strany Heuschen & Schrouff, ktorá sa týka správneho colného zaradenia [25] ryžového papiera. Zdá sa, že Heuschen & Schrouff sa domnieva, že v prípade, keby ňou napadnuté zaradenie do podpoložky 1905 90 20 KN bolo nesprávne, neprichádzala by už do úvahy otázka odpustenia cla. K tomu treba na jednej strane poukázať na to, že táto otázka, ako podotkla už Komisia, nie je predmetom tohto konania, ale je predmetom súbežného konania na vnútroštátnom súde. [26] Na druhej strane treba podotknúť, že síce z hľadiska systematiky by bolo vhodnejšie rozhodnúť o otázke odpustenia cla sporného vo veci samej až po skutočnom objasnení otázky zapísania do účtovnej evidencie. [27] Judikatúra však doteraz nevyžadovala takúto systematickú postupnosť rozhodnutí. [28]

38. K otázke odpustenia (vo veci samej dodatočne zaúčtovaného) dovozného cla z dôvodov spravodlivého zaobchádzania článok 239 ods. 1 druhá zarážka colného kódexu stanovuje, že dovozné clo môže byť odpustené v takých osobitných prípadoch, [29] v ktorých neprišlo k podvodu alebo k hrubej nedbanlivosti dotknutej osoby. Na účely posúdenia, či došlo k „hrubej nedbanlivosti" v zmysle článku 239 ods. 1 druhej zarážky colného kódexu, je vhodné brať do úvahy najmä komplexnosť ustanovení, ktorých nere-

24 — Pokiaľ Súd prvého stupňa zistil alebo posúdil skutkové okolnosti, potom je Súdny dvor podľa článku 225 ES oprávnený preskúmať právnu kvalifikáciu týchto skutočností a právnych následkov, ktoré z nich Súd prvého stupňa vyvodil (rozsudok Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 41). Pozri v tomto zmysle Lenaerts, K., Arts, D., Maselis, I.: *Procedural Law of the European Union*. 2. vydanie. London 2006, s. 457, bod 16-007). Ako Súdny dvor viackrát rozhodol, pri takejto kvalifikácii ide totiž o právnu otázku, ktorá ako taká môže byť predložená v rámci odvolacieho konania na preskúmanie Súdom prvého stupňa (pozri rozsudky Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 41, z 19. októbra 1995, Rendo a i./Komisia, C-19/93 P, Zb. s. I-3319, bod 26, a z 29. apríla 2004, Parlament/Ripa di Meana a i., C-470/00 P, Zb. s. I-4167, bod 41).

25 — Pozri bod 28 týchto návrhov vyššie.

26 — V súvislosti s detailnejšou odpoveďou na otázku colného zaradenia ryžového papiera odkazujem na moje vyjadrenia vo veci C-375/07 (pozri k tomu bod 2 týchto návrhov vyššie), z ktorých vyplýva, že ryžový papier sa má zaradiť do podpoložky 1905 90 20 KN.

27 — Zo systematického hľadiska totiž možno odpustiť alebo vrátiť len clo, ktoré už bolo zapísané do účtovnej evidencie. Pokiaľ nie je právoplatne ukončené konanie týkajúce sa dodatočného zapísania cla do účtovnej evidencie, je sporné, či podľa článku 220 colného kódexu vôbec existuje suma cla, ktorá by mala byť odpustená alebo vrátená.

28 — Prax na vnútroštátnej úrovni však uplatňuje v časti skúmaných žiadostí taký postup, že o odpustení sa rozhodne z dôvodov hospodárnosti konania až po konečnom zapísaní cla do účtovnej evidencie (Alexander: Vorbemerkungen zu Art. 220, 221. In: Witte: *Zollkodex, Kommentar*. 4. vydanie. 2006, bod 2). Pre budúcnosť „Modernizovaný colný kódex", nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, s. 1), zavádza pozitívnu zmenu v oblasti dodržiavania systematického poradia rozhodnutí v tom zmysle, že článok 84 ods. 2 stanovuje, že ak bolo podané odvolanie proti oznámeniu colného dlhu, lehota uvedená na podanie žiadosti o odpustenie alebo vrátenie cla sa z dôvodov spravodlivého zaobchádzania pozastavuje počas trvania odvolacieho konania.

29 — Toto všeobecné ustanovenie o spravodlivom zaobchádzaní umožňuje posúdiť osobitné okolnosti jednotlivého prípadu, pozri k tomu Berr, Trémeau: *Le droit douanier, Communautaire et national*. 7. vydanie. 2006, s. 241, vo Huchatz: Art. 239 — Erstattung oder Erlass in Sonderfällen. In: Witte: tamže, body 1 a 28.

špektovanie malo za následok vznik colného dlhu, ako aj profesionálne skúsenosti a starostlivosť hospodárskeho subjektu. [30] Z týchto kritérií správne vychádzal v napadnutom rozsudku aj Súd prvého stupňa [31].

39. Súd prvého stupňa rovnako správne konštatoval, že v prejednávanej veci ide len o otázku hrubej nedbanlivosti a tým o posúdenie troch uvedených kritérií. Všetci účastníci konania sa zhodujú v tom — čo sa odrazilo aj v rozhodnutí Komisie –, že existuje špeciálna situácia v zmysle článku 239 colného kódexu, lebo holandský colný orgán po uverejnení nariadenia č. 1196/97 postupoval v rozpore s právom, keď nevzniesol námietku proti nesprávnym colným vyhláseniam Heuschen & Schrouff. Rovnako existuje zhoda v tom, že sa nekonalo s úmyslom dopustiť sa podvodu.

40. Pokiaľ ide o otázku zložitosti právnej úpravy, domnievam sa, že Súd prvého stupňa správne vykladal a správne uplatnil právo Spoločenstva. V tejto súvislosti sa Súd prvého stupňa domnieval, že situácia pre vydaním nariadenia č. 1196/97 bola zložitá, ale odvolávajúc sa na rozsudok Hewlett Packard Francúzsko, [32] správne vychádzal z predpokladu, že po vydaní tohto nariadenia treba situáciu označovať za objasnenú. Na rozdiel od tvrdení Heuschen & Schrouff nevidím v zohľadnení „doby, počas ktorej orgány zotrvávali vo svojom omyle“, v rozsudku Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia [33] nijakú okolnosť, ktorá by mohla viesť k inému posúdeniu. Situáciu, ktorá bola základom na vydanie už citovaného rozsudku Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia, v ktorej mohla uvedená doba zohrávať určitú úlohu, [34] nemožno porovnávať so situáciou vo veci samej. Naopak, na rozdiel od vtedajšieho prípadu je pre dnešný prípad charakteristické, že uverejnením nariadenia č. 1196/97 sa situácia sprehľadnila. Skutočnosť, že ani Heuschen & Schrouff, ani colné orgány sa riadne neoboznámili s úradným vestníkom, nie je za daných okolností relevantná. Aj keď sa colné orgány neinformovali, nemôže táto skutočnosť zbaviť dotknutú osobu zodpovednosti za jej vlastné konanie. Pretože všeobecne posúdenie nedbanlivosti dotknutej osoby spravidla závisí od subjektívnych okolností, pričom treba vychádzať z vlastného konania dotknutej osoby. Z môjho pohľadu možno konanie colných orgánov zohľadniť len vo výnimočnom prípade.

30 — Rozsudok z 11. novembra 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, Zb. s. I-7877, body 56 a 60. Pozri aj Lyons : *EC Customs Law*. 2. vydanie. 2008, s. 489. Pozri moje návrhy zo 4. septembra 2008 prednesené vo veci C-375/07, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, k identite týchto kritérií vo vzťahu k určitým kritériám podľa článku 220 ods. 2, ako aj k citovanej judikatúre.

31 — Bod 44 napadnutého rozsudku.

32 — Rozsudok z 1. apríla 1993, Hewlett Packard Francúzsko, C-250/91, Zb. s. I-1819, bod 28.

33 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 48.

34 — Pozri k tomu bod 55 rozsudku Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia. Na základe tohto rozsudku Harings v článku Nacherhebung von Einfuhrabgaben, Nichterkennbarkeit eines Irrtums der Zollbehörden in: *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*. 2005, s. 230 a nasl., s. 321, vysvetľuje, že predtým colné orgány často vychádzali z predpokladu, že omyl nie je rozpoznateľný len vtedy, keď sa zakladá na dlhoročnej správnej praxi. Takáto prax bola v už citovanom rozsudku Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia odmietnutá. Harings okrem toho poukazuje na to, že chybná správna prax môže byť len indíciou na nerozoznanie omylu.

41. Ani v kritériu profesionálnej skúsenosti nevidím problém vo výklade a uplatnení práva Spoločenstva zo strany Súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa správne uplatnil kritériá, ktoré vyplynuli z rozsudku Söhl & Söhlke. [35] [36] Súd prvého stupňa tiež oprávnene uviedol, že dotknutý subjekt je skúsený a je zodpovedný za konanie colného zástupcu. [37] V súvislosti s hľadiskom skúsenosti dotknutého subjektu Súd prvého stupňa posúdil skutkové okolnosti a toto posúdenie možno v odvolacom konaní napadnúť len za striktných podmienok, ktoré vo veci samej nie sú splnené. [38] V súvislosti s pripísaním správania colného zástupcu treba poznamenať, že takéto pripísanie možno podľa judikatúry obmedziť len vtedy, keď poverená osoba koná s podvodným úmyslom a tento podvod má vplyv aj na colného dlžníka. [39] Pokiaľ ide o tvrdenie, že vo veci samej vzhľadom na osobitnú zložitosť samotnej právnej úpravy nebolo možné napriek rozsiahlej profesionálnej skúsenosti zabrániť údajnému nesprávnemu zaradeniu, treba poznamenať, že sa to môže uplatňovať iba na situáciu pred prijatím nariadenia č. 1196/97 a uvedené tvrdenie už bolo skúmané na inom mieste. [40]

42. Nakoniec, čo sa týka kritéria starostlivosti hospodárskeho subjektu, je nutné podotknúť, že pri preskúmaní napadnutý rozsudok obstojí aj v tomto bode. Súd prvého stupňa správne odkázal na rozsudky Deutsche Fernsprecher, [41] Covita [42] a Binder [43] a uviedol, že v prípadoch ako vo veci samej je nutné sa oboznámiť s predpismi uverejnenými v úradnom vestníku a len v prípade chýbajúcej jazykovej verzie možno urobiť výnimku. [44] Na rozdiel od toho, čo tvrdí Heuschen & Schrouff, nejde o privysoké nároky. Od okamihu uverejnenia nariadenia č. 1196/97 sa mal colný dlžník v postavení Heuschen & Schrouff oboznámiť s týmto nariadením, ak by konal s náležitou starostlivosťou, [45] a adekvátne si ujasniť nezrovnalosti vyplývajúce z doterajšieho zaradenia. Následne sa Súd prvého stupňa zaoberal tvrdením Heuschen & Schrouff, že na tomto mieste treba zohľadniť postup holandského colného orgánu, konkrétne nedostatočnú starostlivosť. Toto tvrdenie Súd prvého stupňa oprávnene zamietol. K tejto problematike treba zopakovať, ako správne uviedla Komisia, že v danom prípade skúmanie konania colných orgánov je irelevantné. Heuschen & Schrouff v podstate žiada, aby omyl colného orgánu, ku ktorému nepochybne došlo, čo uznala jednak Komisia vo svojom rozhodnutí a jednak aj Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, bol hodnotený dvoma spôsobmi: na jednej strane na úrovni „špeciálnej situácie“ a na druhej

35 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 30 týchto návrhov vyššie.

36 — Pozri bod 59 napadnutého rozsudku.

37 — Pozri body 65 a 66 napadnutého rozsudku, ako aj následnú analýzu až po bod 70.

38 — V zásade platí, že podľa článku 225 ods. 1 ES a článku 58 ods. 1 Štatútu Súdneho dvora sa Súdny dvor v rámci odvolania podaného na Súdny dvor obmedzuje len na právne otázky. Opätovné skúmanie skutkových okolností je v zásade vylúčené. Súdny dvor sa môže zaoberať skutkovými okolnosťami len v obmedzenom rozsahu, najmä v súvislosti s falšovaním dôkazov.

39 — To potvrdzuje rozsudok zo 7. septembra 1999, De Haan, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 53.

40 — Pozri bod 40 týchto návrhov vyššie.

41 — Rozsudok z 26. júna 1990, Deutsche Fernsprecher, C-64/89, Zb. s. I-2535.

42 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 20 vyššie.

43 — Rozsudok z 12. júla 1989, Binder, 161/88, Zb. s. 2415.

44 — Pozri bod 75 a nasl. napadnutého rozsudku.

45 — Harings, už citovaný v poznámke pod čiarou 34, s. 231, vyvodzuje z judikatúry Súdneho dvora záver, že príslušným kritériom je „informovaný dovozca“. Tým je rozumný hospodársky subjekt, ktorý si svedomito prečítal úradný vestník. Za nevhodné kritérium sa považuje subjekt, ktorý má odborné znalosti z oblasti colného práva a vyzná sa v právnych predpisoch z tejto oblasti a v ich vzájomných súvislostiach.

strane na úrovni „nedbanlivosti colného dlžníka“. Pri poslednom spôsobe skúmania však ide len o skúmanie konania dlžníka, konanie colného orgánu už bolo posúdené v rámci skúmania „špeciálnej situácie“.

43. Na základe vyššie uvedeného zastávam názor, že Súd prvého stupňa na základe dostatočného odôvodnenia určil a posúdil, že Heuschen & Schrouff v zmysle článku 239 ods. 1 druhej zarážky colného kódexu konala nedbanlivo.

44. Odvolanie treba zamietnuť ako nedôvodné.

VI — Trovy

45. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Heuschen & Schrouff nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom, ktorý v tomto zmysle podala Komisia.

VII — Návrh

46. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor:

1. zamietol odvolanie;

2. zaviazal Heuschen & Schrouff na náhradu trov konania.